

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

10-10-2023 09:15 - 11:30

Rådhuset, rådmandens kontor

Information: Deltagere:

Birgit Møller
Helle Bach Lauridsen
Jette Bjørn Hansen (afbud)
Nikolaj Harbjerg
Ole Kiil Jacobsen
Rasmus Ellermann-Aarslev
Stefan Møller Christiansen
Susanne Holst (afbud)
Tanja Nyborg
Thomas Medom

Pkt. 2: Tid: 10 min. Deltagere: Birgitte Østergaard Lykke og Anne Uhrbrand Saugmandsgaard

Pkt. 3: Tid: 20 min. Deltagere: Helle Klinge og Louise Heltborg Budde

Pkt. 6: Tid: 20 min. Deltagere: Martha Berdiin og Anders Hovmark

Pkt. 7: Tid: 20 min. Deltagere: Martha Berdiin og Anders Hovmark

Pkt. 8: Tid: 35 min. Deltagere: Mikkel Munk Quist Andersen og Lisa Balch Frisgaard

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 3. oktober 2023.....	1
Punkt 2: Byrådsindstilling vedr. svar på forslag fra Socialdemokratiet, Venstre og SF om afprøvning af 4-dages arbejdsuge (HBL).....	2
Punkt 3: Implementering af Samspil som erstatning for dialog hjul (OKJ).....	3
Punkt 4: Forberedelse til byrådsmødet den 11. oktober 2023.....	4
Punkt 5: Evt.....	4

Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 3. oktober 2023

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

03-10-2023 09:15 - 10:30

Rådhuset, rådmandens kontor

Information: Deltagere:

Birgit Møller
Helle Bach Lauridsen
Jette Bjørn Hansen
Nikolaj Harbjerg
Ole Kiil Jacobsen
Rasmus Ellermann-Aarslev
Stefan Møller Christiansen (afbud)
Susanne Holst
Tanja Nyborg
Thomas Medom

Pkt. 2: Tid: 15 min. Deltagere: Karen Tambo

Pkt. 3: Tid: 10 min. Deltagere: Pernille Refstrup og Marina Stannov

Pkt. 6: Tid: 20 min. Deltagere: Elin Poulsen og Astrid Holtz Yates

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 26. september 2023.....	1
Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 26. september 2023.....	1
Punkt 2: Børn og Unges Klimaplan (HBL).....	1
Beslutning for Punkt 2: Børn og Unges Klimaplan (HBL).....	1
Punkt 3: Dispensation vedr. bydækkende valgfag (OKJ).....	1
Beslutning for Punkt 3: Dispensation vedr. bydækkende valgfag (OKJ).....	1
Punkt 4: Forberedelse til Børn og Unge-udvalget den 4. oktober 2023.....	2
Beslutning for Punkt 4: Forberedelse til Børn og Unge-udvalget den 4. oktober 2023.....	2
Punkt 5: Evt.....	2
Beslutning for Punkt 5: Evt.....	2

Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 26. september 2023

Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 26. september 2023

Godkendt.

Punkt 2: Børn og Unges Klimaplan (HBL)

Tid: 15 min. Deltagere: Karen Tambo

Beslutning for Punkt 2: Børn og Unges Klimaplan (HBL)

Karen Tambo deltog i punktet.

Forvaltningschef Helle Bach Lauridsen og Børn og Unge-chef Jette Bjørn Hansen har sat forslaget på dagsorden, med henblik på godkendelse af Børn og Unges Klimaplan og beslutning om videre proces.

Det indstilles, at rådmanden:

1. Drøfter og godkender forslag til Børn og Unges Klimaplan (jf. 3.1 og 3.2)
2. Godkender forslag til overordnet fordeling af bevillingen mellem klimaplanens indsatsområder (jf. 4.1)
3. Godkender, at klimaplanen behandles i Børn og Unge-udvalget (jf. 5).

KT redegjorde for sagen.

Rådmanden roste arbejdet med klimaplanen.

Beslutning:

Ad 1) Rådmanden godkendte klimaplanen.

Ad 2) Overordnet fordeling af bevillingen mellem klimaplanens indsatsområder blev godkendt.

Ad 3) Rådmanden godkendte, at klimaplanen behandles i Børn og Unge-udvalget.

Rådmanden skal klædes på til rammer og muligheder ift. temaerne mad og transport ift. til den videre politiske behandling.

Punkt 3: Dispensation vedr. bydækkende valgfag (OKJ)

Tid: 10 min. Deltagere: Pernille Refstrup og Marina Stannov

Beslutning for Punkt 3: Dispensation vedr. bydækkende valgfag (OKJ)

Pernille Refstrup og Daniel Wilson deltog i punktet.

Forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen har sat forslaget på dagsordenen med henblik på rådmandens godkendelse af dispensationsanmodning.

PR redegjorde for sagen.

Beslutning:

Rådmanden godkendte ansøgningen.

Punkt 4: Forberedelse til Børn og Unge-udvalget den 4. oktober 2023

Dagsorden:

1. Godkendelse af referat fra udvalgmødet den 20. september
2. Fornyelse af Aarhus Kommunes Børne- og Ungepolitik
3. Resultater fra den nationale trivselsmåling 2022/2023
4. Temadrøftelse: Seksuel sundhed og seksualundervisning
5. Input til ny aftale om udsatte boligområder
6. Forhåndsorientering: Omlægning af dagtilbud til specialdagtilbudspladser
7. Budget 2024-2027
8. Skriftlige orienteringer
9. Sager på vej
10. Evt.

Beslutning for Punkt 4: Forberedelse til Børn og Unge-udvalget den 4. oktober 2023

Drøftet

Punkt 5: Evt.

Beslutning for Punkt 5: Evt.

Drøftet.

Punkt 2: Byrådsindstilling vedr. svar på forslag fra Socialdemokratiet, Venstre og SF om afprøvning af 4-dages arbejdsuge (HBL)

Tid: 10 min. Deltagere: Birgitte Østergaard Lykke og Anne Uhrbrand Saugmandsgaard

Beslutningsmemo

05. oktober 2023

Side 1 af 3

Emne **Byrådsindstilling vedr. svar på forslag fra Socialdemokratiet,
Venstre og SF om afprøvning af 4-dages arbejdsuge**
Til Rådmanden

BØRN OG UNGE

Strategi og Udvikling
Aarhus Kommune

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningschef Helle Bach Lauridsen har sat forslaget på dagsordenen, med henblik på godkendelse af udkast til byrådsindstilling vedrørende svar på forslag fra Socialdemokratiet, Venstre og SF om afprøvning af 4-dages arbejdsuge.

Forslaget motiveres af at arbejde med forskellige arbejdsformer, som kan skabe større fleksibilitet og balance i arbejdslivet og andre muligheder for planlægning af arbejdet og samværet med borgerne.

Socialdemokratiet, Venstre og SF's forslag blev på byrådsmødet den 22. februar 2023 behandlet og sendt til Børn og Unge og Sundhed og Omsorg med henblik på udarbejdelse af indstilling. MBA og MSB har været inddraget i udarbejdelsen og givet opbakning til indholdet.

Svaret på forslaget blev dog udsat for at sikre koordinering med arbejdet med det vilde problem om "Rekruttering og kompetencer". Byrådet vedtog d. 21. juni indstillingen vedrørende det vilde problem, hvor det blev besluttet, at der skal igangsættes prøvehandling indenfor bl.a. fleksibilitet og balance med forskellige arbejdsformer, herunder eksempelvis 4-dagesarbejdsuge. På den baggrund er der udarbejdet et udkast til byrådsindstilling.

Afprøvningen af 4-dages arbejdsuge vil sammen med andre alternative arbejdsformer og nye måder at tilrettelægge arbejdet på indgå i prøvehandling inden for spor 1 – Balance og fleksibilitet jf. problemforståelsen for det vilde problem. I dette arbejde vil Børn og Unge samt Sundhed og Omsorg have et særligt fokus på, hvordan der kan skabes større grad af fleksibilitet og frihed i måden at tilrettelægge arbejdet på – f.eks. via mulighed for en 4-dages arbejdsuge. Prøvehandlingerne vil tage udgangspunkt i de deltagende arbejdspladser ideer og lokale forhold.

Magistratsafdelinger Sundhed og Omsorg vil stå som medunderskriver på byrådsindstillingen og den er ved at blive godkendt hos dem.

Personale

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 41 85 83 64

Direkte e-mail:
usa@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Anne Uhrbrand Saugmandsgaard

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

05. oktober 2023
Side 2 af 3

Det indstilles:

- at rådmanden godkender udkast til byrådsindstilling vedr. svar på forslag fra Socialdemokratiet, Venstre og SF om afprøvning af 4-dages arbejdsuge

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Mulighed for 4-dages arbejdsuge kan skabe øget fleksibilitet i forhold til privatliv og arbejdsliv for medarbejderne og dermed give større medindflydelse på eget arbejde, men arbejdet med andre arbejdsformer mv. skal også bidrage til at undersøge perspektiver for rekruttering, arbejdstilfredshed, samspillet med borgerne mv. ift. at løse de rekrutteringsudfordringer, som vi står overfor.

Der vil med denne indstilling være et særligt fokus på at sikre, at der sker en afprøvning af perspektiverne i en 4-dages arbejdsuge og øvrige former for nye måder at tilrettelægge arbejdet på i arbejdet med det vilde problem. En afprøvning af en 4-dages arbejdsuge kan dog ikke garanteres, da valg af konkret prøvehandling er frivillig og op til de deltagende arbejdspladser. Desuden er der ikke så mange deltagende arbejdspladser på nuværende tidspunkt - fra Børn og Unge er der et dagtilbud der deltager på den planlagte kick-off workshop på tværs af magistratsafdelinger d. 27. september, hvor der også forventes en større klarhed over valg af konkrete prøvehandling.

Dagtilbuddenes økonomi og ressourcer er begrænsede og deltagelse i prøvehandling kræver tid, opmærksomhed og økonomi. Samtlige Dagtilbud har været spurgt om interessen i at deltage i prøvehandling både i relation til deltagelse i processen i regi af det vilde problem og KL projektet *Fremtid med Fuldtid*. Der har som nævnt været to dagtilbud der har meldt sig – et til hver indsats. Enheden for fremtidig arbejdskraft understøtter arbejdet og bidrager blandt andet med et overblik over barrierer og perspektiver ved forskellige temaer, herunder 4-dages arbejdsuge og nye måder at tilrettelægge arbejdet på.

Herudover kan nævnes at Enheden for fremtidig arbejdskraft tilbyder dialogbesøg i LMU'er eller ledergruppen, hvor der med udgangspunkt i personaledata drøftes emner med fokus på rekrutterings- og fastholdelsesudfordringer; herunder barrierer og perspektiver i nye måder at tilrettelægge arbejdet på. Så der arbejdes på flere måder med emnet. I 2023 har enheden besøgt 12 dagtilbud medio september og dette arbejde fortsætter den kommende tid.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

Afprøvningen af 4-dages arbejdsuge i regi af arbejdet med det vilde problem 'Rekruttering og kompetencer' finansieres inden for de eksisterende budgetmæssige rammer.

05. oktober 2023

Side 3 af 3

5. Videre proces og kommunikation

Sagen fremsendes til byrådsservice, når den er godkendt i MBU. MSB, MSO og MBA orienteres når den er fremsendt.

Indstilling

Til Aarhus Byråd via Magistraten
Fra Børn og Unge og Sundhed og Omsorg
Dato Dato for fremsendelse

Svar på forslag fra Socialdemokratiet, Venstre og SF om afprøvning af 4-dages arbejdsuge

1. Resume

Socialdemokratiet, Venstre og SF har stillet forslag om afprøvning af 4-dages arbejdsuge på en række institutioner på ældre- og dagtilbudsområdet. Byrådet behandlede forslaget den 22. februar 2023, hvor Børn og Unge og Sundhed og Omsorg blev anmodet om at udarbejde en indstilling herom.

Svaret på forslaget blev dog udsat for at sikre koordinering med arbejdet med det vilde problem om "Rekruttering og kompetencer". Byrådet vedtog d. 21. juni 2023 indstillingen vedrørende det vilde problem, hvor det blev besluttet, at der skal igangsættes prøvehandlinger indenfor bl.a. fleksibilitet og balance med forskellige arbejdsformer, herunder eksempelvis 4-dagesarbejdsuge.

På den baggrund foreslås det, at afprøvningen af 4-dagesarbejdsuge sker i regi af dette arbejde, og at de enkelte magistratsafdelinger har et særligt fokus på at sikre, at der sker en afprøvning af perspektiverne i en 4-dages arbejdsuge og øvrige former for nye måder at tilrettelægge arbejdet på.

2. Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) afprøvningen af en 4-dages arbejdsuge sker som led i arbejdet med det vilde problem: Rekruttering og Kompetencer.

3. Hvorfor fremsendes indstillingen?

Socialdemokratiet, Venstre og SF har stillet forslag om afprøvning af 4-dages arbejdsuge på arbejdspladser på ældre- og daginstitutionsområdet. Forslaget motiveres af at arbejde med forskellige arbejdsformer, som kan skabe større fleksibilitet og balance i arbejdslivet og andre muligheder for planlægning af arbejdet og samværet med borgerne.

Forslaget blev behandlet på byrådsmødet den 22. februar 2023, hvor Børn og Unge og Sundhed og Omsorg blev anmodet om at udarbejde en indstilling herom.

4. Hvilken værdi skabes for borgere og samfund?

Mulighed for 4-dages arbejdsuge kan skabe øget fleksibilitet i forhold til privatliv og arbejdsliv for medarbejderne og dermed give større medindflydelse på eget arbejde. Herudover skal arbejdet med andre arbejdsformer skal også bidrage til at undersøge perspektiver for rekruttering, arbejdstilfredshed, sammenspillet med borgerne med flere.

5. Hvad, hvem og hvordan?

Afprøvningen af 4-dages arbejdsuge sker i regi af det vilde problem 'Rekruttering og kompetencer', hvor samtlige magistratsafdelinger er inviteret til at deltage. Byrådet vedtog den 21. juni 2023 problemforståelse og plan for det videre arbejde med det vilde problem. Her er der udpeget tre spor, hvor der forventeligt vil blive igangsat prøvehandlinger. De tre spor er 1) Balance og fleksibilitet i arbejdslivet, 2) En bred ressourceforståelse og 3) Flere skal med til mere. Afprøvningen af 4-dagesarbejdsuge vil sammen med andre alternative arbejdsformer og nye måder at tilrettelægge arbejdet på indgå i prøvehandlinger inden for spor 1. I dette arbejde vil Børn og Unge samt Sundhed og Omsorg have et særligt fokus på, hvordan der kan skabes større grad af fleksibilitet og frihed i måden at tilrettelægge arbejdet på – f.eks. via mulighed for en 4-dages ar-

bejdsuge. Prøvehandlingerne vil tage udgangspunkt i de deltagende arbejdspladser ideer og lokale forhold og forventes igangsat i løbet af efteråret 2023. Som besluttet af byrådet d. 21. juni 2023 koordineres arbejdet med det vilde problem i den eksisterende organisering, herunder i arbejdsgruppen i regi af HR- og Personalestyregruppe, hvor alle magistratsafdelinger er inviteret til at deltage. Indholdet i denne indstilling har været til kommentering i denne arbejdsgruppe.

Herudover kan nævnes at Børn og Unge repræsenterer Aarhus kommune i projektet Fremtid med fuldtid, der drives af KL og Forhandlingsfællesskabet. I dette arbejde, der løber frem til februar 2024, skal de to deltagende institutioner udforme og igangsætte prøvehandling med fokus på at øge medarbejdernes arbejdstid. Hvilke prøvehandling der igangsættes besluttet i slutningen af 2023, hvor 4-dages arbejdsuge og nye måder at tilrettelægge arbejdet på er et af temaerne der undersøges.

6. Hvilke ressourcer kræves?

Afprøvningen af 4-dages arbejdsuge i regi af arbejdet med det vilde problem 'Rekruttering og kompetencer' finansieres inden for de eksisterende budgetmæssige rammer.

7. Hvordan følges der op?

Der bliver fulgt op på indstillingen løbende i arbejdet med Det vilde problem: Rekruttering og kompetencer.

Christian Budde

/

Christian Boel

Thomas Medom

/

Tanje Nyborg

Bilag

Bilag 1: Forslag fra S, V og SF om afprøvning af 4 dages arbejdsuge

Tidligere beslutninger

Beslutningsforslag fra S, V og SF om afprøvning af 4-dages arbejdsuge, Byrådsmødet d. 22.02.2023, punkt 15

Byrådsbeslutningen om Det vilde problem: Rekruttering og kompetencer, Byrådsmødet d. 21.06.2023, punkt 11

Sagsnummer: xxx
Strategi og Udvikling

Antal tegn: [Klik her for at angive tekst.](#)
Sagsbehandler: Anne Uhrbrand Saugmandsgaard
Tlf.: 41 85 83 64
E-post: usa@aarhus.dk

Forslag fra S, V og SF om afprøvning af 4 dages arbejdsuge

BESLUTNINGER

Fremsendes til Magistratsafdelingen for Børn og Unge og Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg med henblik på udarbejdelse af en indstilling, jf. byrådets vedtagelse i mødet den 22. februar 2023 om magistratsbehandling af forslaget. Sagen bedes tilbagesendt byrådet via Magistraten.

Beslutningsforslag fra S, V og SF

Arbejdslivet ændrer sig overalt i Danmark, og ønsket om at arbejde på nye og andre måder deles bredt af mange, også i Aarhus. En af de nye måder at arbejde på er en 4 dages arbejdsuge, og det ønsker vi afprøvet i Aarhus Kommune.

Mange organisationer og virksomheder har efterhånden gjort sig erfaringer med 4 dages arbejdsuge og flere har meldt om øget produktivitet og arbejdsglæde.

Erfaringer fra en prøvehandling i Gentofte kommune med en 4 dages arbejdsuge i dagtilbud viser for eksempel:

- De deltagende medarbejdere anførte at de længere arbejdsdage blev set som positive, da de gav mere ro omkring opgaven og det var ikke så hårdt som de havde forventet
- Styrket forældrekontakt da medarbejderne på de lange dage var der både når forældrene afleverede og hentede børnene
- Bedre balance for medarbejderne mellem arbejde og fritid

Derfor foreslår vi at ordningen afprøves i 2-3 daginstitutioner og i 2-3 arbejdspladser på ældreområdet, gerne med deltagelse af både medarbejdere på fuldtid og medarbejdere, der går op i tid. Med forslaget skal medarbejderne samlet set arbejde samme antal timer som før, men arbejdstiden placeres på 4 dage i stedet for 5 dage i løbet af en uge.

Det foreslås, at prøveperioden er op et år, så der er tid til inddragelse, udrulning, afprøvning og evaluering. Vi foreslår de to nævnte områder fordi dagtilbudsområdet og ældreområdet er hårdt ramt af rekrutteringsudfordringer. Der er brug for at gå nye veje ikke mindst på ældreområdet hvor antallet af ældre vokser samtidig med at ungdomsårgangene er små. Der er brug for mere fleksibilitet og alternative modeller i den rekrutteringssituation vi står i og en 4 dages arbejdsuge kan åbne op for at få flere erfaringer med eksempelvis 12-12 vagter. Det er vigtigt, at der i det videre arbejde med en 4 dages arbejdsuge tages højde for at sikre et godt arbejdsmiljø for medarbejderne. På baggrund af de erfaringer som indsamles fra prøvehandlingerne og fra øvrige erfaringer med 4 dages arbejdsuge, bør det overvejes hvordan en 4 dages arbejdsuge kan afprøves for andre medarbejdergrupper i kommunen. Prøveperiode kan således danne grundlag for en evt. udbredelse.

Det er vigtigt at involvere ledere og medarbejderne. Det kan ske gennem eksempelvis HMU og via inddragelse af fagforeninger gennem MED systemet i en følgegruppe for prøvehandling. De lokale MED bør inddrages systematisk i processen og der skal søges opbakning til forsøget. Der skal til prøvehandling udarbejdes et koncept, der beskriver rammerne for gennemførelsen af prøvehandling. De konkrete rammer for konceptet skal udvikles i samarbejde med ledere, LMU'er og medarbejdere, men konceptet vil forventeligt indeholde følgende:

- Proces for dialog i det lokale MED system, øget dialog om mellem leder og deltagende

medarbejdere

- Fastlæggelse af arbejdstiden. Herunder overvejelser om planlægning af opgaver og ansvar de lange dage.
- Planlægning af arbejdstiden og understøttelse af ledernes planlægning i en ny situation, hvor nogle medarbejdere har 4 dages arbejdsuger og andre 5 dages arbejdsuger.
- Evaluering af ordningen og såvel løbende dialog mellem leder og medarbejder som en slutevaluering. Der udarbejdes et koncept, således at datakvaliteten sikres.

I Gentofte var der opmærksomhed på, at der ikke er gennemgående personale i alle ugens 5 dage og at en 10 timers arbejdsdag kan opleves som lang for medarbejderne. I Gentofte er det både muligt at være med på 4 dages arbejdsugen eller fastholde 5 dages arbejdsugen imens Odsherred i deres administration har gjort 4 dages arbejdsugen til standard.

Vi ser et potentiale i at medarbejderne kan opnå øget fleksibilitet i forhold til privatliv og arbejdsliv og Aarhus Kommune dermed kan blive et bedre og mere attraktivt sted at arbejde. Derfor bør vi afprøve en 4 dages arbejdsuge i Aarhus.

Stillet af Anette Poulsen (S), Christian Budde (V) og Thomas Medom (SF)

Punkt 3: Implementering af Samspil som erstatning for dialog hjul (OKJ)

Tid: 20 min. Deltagere: Helle Klinge og Louise Heltborg Budde

Beslutningsmemo

5. oktober 2023
Side 1 af 9

Emne **Implementering af Rambøll Samspil i dagtilbud**
Til Rådmandsmøde den 10. oktober 2023

BØRN OG UNGE

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Rådmanden har ønsket at udvikle et nyt redskab til erstatning for Rambøll Dialog, som anvendes af alle dagtilbud i Børn og Unge. Baggrunden for beslutningen er et ønske om, at det fælles redskab i højere grad afspejler det børnesyn, som ligger til grund for det pædagogiske arbejde i Børn og Unge.

På den baggrund har PUF i samarbejde med Rambøll udviklet et nyt redskab, som nu er klar til implementering i dagtilbuddene.

Forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen har derfor sat punktet på dagsordenen med henblik på drøftelse og godkendelse af udskiftning af Rambøll Dialog med Rambøll Samspil samt en drøftelse og godkendelse af tids- og procesplan.

Dagtilbud

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon: 41 85 93 14
Direkte telefon: 30 52 68 73

Direkte e-mail:
lohebu@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Louise Heltborg Budde
Marlene Vita Kristensen

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles, at rådmanden:

- Godkender overgang fra Rambøll Dialog til Rambøll Samspil pr. 1. januar 2024
- Godkender, at Rambøll Samspil alene anvendes af det pædagogiske personale
- Godkender, at samtalen med forældrene tager afsæt i en fast dagsorden, som sendes til forældre forud for samarbejds mødet
- Drøfter og godkender tids- og procesplan for implementering af Rambøll Samspil

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Forslaget indebærer, at dagtilbuddene fra 1. januar 2024 skal anvende Rambøll Samspil i stedet for Rambøll Dialog samt, at der anvendes en fast fælles dagsorden til møder med forældre.

Det nye redskab Rambøll Samspil understøtter i høj grad de visioner, som den fornyede Børne- og ungepolitik, Stærkere Læringsfællesskaber samt den pædagogiske læreplan har formuleret for dagtilbuddene. Data fra

Rambøll Samspil vil også kunne kvalificere dialogen på tilsynsmødet og i lærings samtalen med viden om børnenes trivsel og læring i relation til læringsmiljøerne.

5. oktober 2023
Side 2 af 9

Baggrund

Det har siden 2015 været obligatorisk for dagtilbuddene at anvende Rambøll dialog. Redskabet anvendes til vurdering af børnenes udvikling tre gange i løbet af barnets tid i dagtilbud, henholdsvis når barnet er 9-14 mdr., 2 ½ år og 5-6 år.

På baggrund af byrådsbeslutning den 14. august 2019 har Pædagogik, Undervisning og Fritid (PUF) igangsat udviklingen af et alternativ til Rambøll Dialog.

Siden implementeringen af Rambøll Dialog i 2015 har dagtilbudsområdet undergået en stor udvikling bl.a. med den styrkede pædagogiske læreplan, der har sat en ny retning for det pædagogiske arbejde, herunder et tydeligt børnesyn og krav om, at de pædagogiske læringsmiljøer skal tilrettelægges med afsæt i barnets perspektiv. Fornyelsen af Børne- og ungepolitikken repræsenterer ligeledes nye perspektiver på det pædagogiske arbejde.

Rådmanden har ønsket at ændre Rambøll Dialog, så redskabet i højere grad understøtter dagtilbuddene i at arbejde med det børnesyn, som er beskrevet i den pædagogiske læreplan og den fornyede Børne- og ungepolitik. Det skulle blandt indebære en justering, så redskabet i højere grad repræsenterer et ressourcensyn på barnet, og at redskabet i højere grad kobles til den pædagogiske læreplan, som dagtilbuddene er forpligtet til at arbejde med, end det tidligere har været tilfældet. Ligeledes har rådmanden ønsket at imødekomme kritik fra forældre, om at Rambøll Dialog er et fagligt redskab, som kan være svært for forældre at forstå og svare på for forældre.

Rådmanden har besluttet, at udviklingen skulle ske i samarbejde med Rambøll og være en videreudvikling af Rambøll Dialog.

Forud for beslutningen har PUF undersøgt markedet for alternativer til Rambøll Dialog. Rådmandens beslutning om revidering af Rambøll Dialog i samarbejde med Rambøll skal dels ses i lyset af, at dagtilbuddene allerede kender Rambøll Dialog og i det hele taget arbejder meget i Rambøll, dels at omkostningerne forbundet med andre redskaber både økonomisk og tidsmæssigt for det pædagogiske personale ville være større.

Derudover er beslutningen også truffet under hensyntagen til dagtilbudsledernes meget tydelige ønske om at have et fælles redskab på tværs af dagtilbuddene, som kan bidrage til et fælles sprog om barnets udvikling og en ensartet systematik i dialogen med forældrene.

Århus Forældreorganisation har peget på, at Rambøll Dialog for mange forældre var svært og uforståeligt, dels fordi forældrene skulle svare på spørgsmål om barnets udvikling, som man som forælder ofte ikke har viden eller forståelse for, dels fordi "vurderingsskalaen" vurderer om barnet ikke-kan eller kan.

5. oktober 2023
Side 3 af 9

Århus Forældreorganisation pegede på, at det ikke er hensigtsmæssigt at bede forældre til at svare på de samme spørgsmål, som de professionelle.

Det systematiske samarbejde mellem dagtilbud og forældre vil således fremover bestå af to redskaber: Rambøll Samspil til medarbejdere og ledere i dagtilbuddene og en fast dagsorden til mødet med forældrene.

Udviklingsproces

Det nye redskab, Rambøll Samspil, som skal erstatte Rambøll Dialog er udviklet i tæt samarbejde mellem pædagogfaglige konsulenter i PUF, Rambøll samt dagtilbudsledelser og medarbejdere fra tre dagtilbud i Aarhus Kommune.

Rambøll har også inviteret andre kommuner ind i udviklingsfasen. For andre kommuner som ønsker at anvende Rambøll Samspil, vil det fortsat være muligt at anvende det som et "dialoghjul", hvor spørgsmålene også besvares af forældrene.

Udviklings- og implementeringsprocessen har dels været gået i stå på grund af corona og senere sat på hold for at give dagtilbuddene ro efter den lange periode med corona. Det har betydet, at Rambøll først er blevet færdige med de sidste justeringer af redskabet på baggrund af afprøvningen i pilotdagtilbuddene hen mod sommeren 2023.

I Børn og Unge har tre dagtilbud både bidraget til selve udviklingen af redskabet samt afprøvning og feedback til Rambøll på det konkrete redskab. Brabrandssøens, Skjoldhøj og Skødstrup dagtilbud har deltaget med dagtilbudsledere, pædagogiske ledere og medarbejdere i workshoper og ved at afprøve redskabet over en tre-seks-måneders periode.

Såvel ledere som medarbejdere udtaler, at Rambøll Samspil understøtter en ny tilgang til vurderingen af børnene, og redskabet hjælper til at sætte fokus på sammenhængen mellem de pædagogiske læringsmiljøer og børnenes trivsel og udvikling. Redskabet afspejler et nyt mindset, som det vil kræve tid at omstille sig til, men som understøtter visionerne i børne- og ungepolitikken og den pædagogiske læreplan. De dagtilbud, som har deltaget i afprøvningen, har ønsket at fortsætte med Rambøll Samspil efter endt prøveperiode frem for at gå tilbage til Rambøll Dialog.

Dagtilbuddene peger på, at det kræver tilvænning, at spørgsmålene ikke er aldersopdelt, men at det er meningsfuldt.

5. oktober 2023
Side 4 af 9

Redskabet til forældre er både blevet kvalificeret af Århus Forældreorganisation og de medarbejdere og ledere, som har indgået i udviklingsprocessen. Århus Forældreorganisation bakker op om det nye redskab til forældre, som de peger på, rammer det, som de vurderer, vil give en meningsfuld ressourceorienteret tilgang til forældresamarbejdet. Samarbejdet har med afsæt i Rambøll Dialog været centreret om et professionelt perspektiv på barnets udvikling, hvor der ikke i samme grad har været plads til forældrenes perspektiv.

Nogle af dagtilbuddene savner, at forældrene også udfylder Rambøll Samspil med henblik på at have et fælles dataafsæt for samtalen. Andre dagtilbud peger på, at det giver en mere relevant og meningsfuld samtale, at man tager udgangspunkt i det, forældrene er optagede af. Nogle dagtilbud peger også på, at et møde med afsæt i dagsordenen vil kræve mere mødeledelse og facilitering end gennemgang af Rambøll Dialog, ligesom det også skal læres, hvordan man meningsfuldt får perspektiver fra Rambøll Samspil til at kvalificere dialogen med forældrene.

På baggrund af dagtilbuddenes ønske kan man på baggrund af dialog med forældrene justere dagsordenen til mødet, så f.eks. *overgang* er et punkt på dagsordenen, når det er relevant, ligesom *aflevering og afhentning* kan sættes på dagsordenen, når det fylder i barnets liv i dagtilbuddet.

Beskrivelse af Rambøll Samspil

Med henblik på at revideringen af Rambøll Dialog skal leve op til ønskerne til redskabet, har afsættet for udviklingen været en række kriterier, som er godkendt af rådmanden:

- Redskabet skal være anvendeligt og enkelt opbygget. Det skal kunne passe ressourcemæssigt ind i en pædagogisk hverdag.
- Redskabet skal kunne anvendes til alle børn.
- Redskabet skal generere meningsfuld viden om børns nærmeste udviklingszone og progression.
- Redskabet skal have et ressourcesyn frem for mangelsyn.
- Redskabet skal have fokus på barnets perspektiv og barnets stemme.
- Redskabet skal have en tydelig sammenhæng til den pædagogiske læreplan og de pædagogiske mål.
- Redskabet skal understøtte faglig refleksion og videndeling, der understøtter systematisk opfølgning.
- Redskabet skal give mulighed for sammenligning af børnegrupper på tværs af dagtilbud.

Rambøll Dialog har dels fungeret som et redskab, der har givet medarbejderne viden om barnets udvikling med henblik på at tilrettelægge de læringsmiljøer, som børnene har brug for, dels som et afsæt for dialogen med forældrene om samarbejdet om barnets udvikling. I forhold til dialogen med forældrene har udviklingen af redskabet taget afsæt i følgende yderligere kriterier:

5. oktober 2023
Side 5 af 9

- Redskabet skal understøtte et meningsfuldt og ligeværdigt samarbejde med forældre om barnets trivsel og udvikling.
- Skal lægge op til dialog om grundlæggende temaer om barnets udvikling.
- Skal understøtte at forældres viden inddrages i arbejdet med barnets udvikling.
- Skal understøtte at dagtilbuddets viden sættes i spil
- Understøtte at forældre får vejledning
- Understøtte differentieret tilgang til forældrene

Med afsæt i ovenstående kriterier har formålet med revideringen af Rambøll Dialog været at udvikle et redskab, som i højere grad understøtter dagtilbuddenes arbejde med at realisere den pædagogiske læreplan samt tilrettelægge læringsmiljøer ud fra et børneperspektiv og med afsæt i den konkrete børnegruppens behov.

Det har ligeledes været centralt i udviklingen af redskabet, at viden fra redskabet kan understøtte en datainformeret praksis og få den professionelle dømmekraft i spil (SLF).

Omdrejningspunktet for Rambøll Samspil er, at læringsmiljøerne skal tilpasses børnegruppen og det enkelte barns behov. Formålet med at undersøge barnets udvikling og trivsel er således at blive klogere på, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer bedst muligt understøtter barnets udvikling og trivsel.

Det nye ved Rambøll Samspil

Rambøll Samspil vil i høj grad være genkendeligt for dagtilbuddene. Det er bygget op på den samme digitale platform i Hjernen og Hjertet, selve den teknisk, praktiske udfyldelse er den samme og spørgsmålene tager udgangspunkt i den pædagogiske læreplan. Således vil redskabet understøtte dagtilbuddenes arbejde med at tilrettelægge læringsmiljøer i overensstemmelse med kravene i den pædagogiske læreplan, som er tilpasset barnets og børnegruppens behov.

Arbejdet med Rambøll Samspil vil ligeledes kunne indgå i dagtilbuddenes arbejde med den pædagogiske læreplan og den løbende evalueringskultur, da viden fra Rambøll Samspil kan bruges til evaluering og justering af den pædagogiske læreplan i dagtilbuddene.

5. oktober 2023
Side 6 af 9

Ændringerne fra Rambøll Dialog til Rambøll Samspil, som vil understøtte dagtilbuddenes arbejde, er følgende:

- Svarkategorierne er ændret fra en mestringsskala til en hyppighedsskala
- Der er fem svarkategorier frem for fire, hvilket skal medvirke til større variation i besvarelserne
- Der er tilføjet et nyt tema, som forholder sig til samspil og relationer
- Spørgsmålene tager direkte afsæt i kravene til de pædagogiske læringsmiljøer, som er formuleret i lovgivningen
- Det er de samme spørgsmål til alle børn fra 0-6 år. Dette skal medvirke til at styrke den professionelle dømmekraft.
- Det pædagogiske personale skal i relation til barnet vurdere, om det pædagogiske læringsmiljø understøtter barnets udvikling
- Redskabet beder det pædagogiske personale reflektere over det pædagogiske læringsmiljø

Spørgsmålene i Rambøll Samspil fremgår af bilag 1.

Samarbejde og dialog med forældre om barnets udvikling

Formålet med dialogen med forældrene er at skabe sammenhæng mellem dagtilbud og hjem og samarbejde med forældrene om barnets udvikling og trivsel.

Dagsordenen til mødet med forældrene skal understøtte, at det er forældrenes perspektiver, der er udgangspunktet for samtalen. Dagtilbuddet skal i løbet af samtalen koble den professionelle viden om barnet til forældrenes perspektiver.

Dagsordenen til forældrene har følgende omdrejningspunkter:

- Barnets udvikling generelt
- Barnets hverdag derhjemme
- Barnets hverdag i dagtilbuddet
- Afleverings- og afhentnings-situationen
- Relationer til børn og voksne

Rammesætning og dagsorden til dagsordenen for dialogen mellem dagtilbud og forældre fremgår af bilag 2.

Dagtilbuddet udvælger de vigtigste elementer fra Rambøll Samspil til drøftelse på samarbejds mødet med forældre.

5. oktober 2023
Side 7 af 9

Baggrunden for denne ramme for dialogen med forældrene er, at forældrenes perspektiver i højere grad er i centrum for dialogen – og dermed det, som forældrene får øje på, er vigtigt for barnet. Det er de pædagogiske medarbejders opgave at bygge bro mellem det professionelle perspektiv på barnet og forældrenes perspektiv.

Mødet afsluttes med, at der indgås aftaler om samarbejdet om barnets trivsel og udvikling.

Dagsordenen til forældremødet ligger i AULA, hvorfra dagtilbuddet sender det til forældrene. Der er mulighed for at tilpasse dagsordenen til det konkrete møde.

Implementeringsplan

Det foreslås, at overgangen fra Rambøll Dialog til Rambøll Samspil træder i kraft den 1. januar 2024.

Baggrunden for denne skæringsdato er dels, at data fra de to redskaber ikke vil være sammenlignelige. Derfor anbefaler Analyseenheden, at overgangen er ved årsskiftet for, at data inden for samme år kan sammenlignes og anvendes af dagtilbuddene i forbindelse med f.eks. tilsyn og læringsamtaler.

Implementeringen vil ligeledes være gradvis, fordi anvendelsen af redskabet i dagtilbuddene sker løbende. Det vil således være muligt at tilpasse implementeringen til den lokale praksis i forhold til, vurderingen af børnene og møderne med forældrene. Det vil fremgå tydeligt i informations- og understøttende materiale til dagtilbuddene, at implementeringen kan tilrettelægges, så det passer ind i deres årshjul.

Endelig vil implementering fra januar 2024 betyde, at arbejdet med dialoghjulet kan indgå i dagtilbuddenes arbejde med evalueringen af arbejdet med den pædagogiske læreplan, som har deadline den 1. juli 2024.

Rambøll har ikke mulighed for at tilbyde begge redskaber til dagtilbuddene simultant.

Implementeringsplanen er følgende:

Tabel 1: Overordnet implementeringsplan

Dato	Aktivitet
10. oktober 2023	Rådmandsmøde
24. oktober 2023	Orienteringsmøde for alle dagtilbudsledere
24. oktober 2023	Intraside med materiale om Rambøll Samspill går i luften

31. oktober 2023	Ugepakkeindlæg til dagtilbudsledere og pædagogiske ledere med link til intra-side med information og understøttende materiale om Rambøll Samspil
1. januar 2024	Rambøll Samspil er tilgængelig for dagtilbuddene

5. oktober 2023
Side 8 af 9

Dagtilbuddene vil få tilbud om hjælp til implementeringen på følgende måde:

- Oplæg (slidepakker) som dagtilbudsledere og pædagogiske ledere kan bruge til orientering af medarbejdere
- Vejledning til anvendelse af systemet (udarbejdes af Rambøll)
- Videovejledninger med følgende indhold
  - Baggrund og formål med materiale
  - Opbygning af Rambøll Samspil
  - Vejledning til forældrematerialet
  - Pædagogiske ledere, som fortæller om, hvordan de bruger Rambøll Samspil

Formålet med materialet er at understøtte dagtilbudsledere og pædagogiske ledere i formidling af Rambøll Samspil.

Materialet bliver tilgængeligt på AarhusIntra.

I takt med at dagtilbuddene tager materialet i brug, vil der i en periode hver tredje uge være muligt for dagtilbuddene (pædagogiske ledere og relevante) at deltage i et webinar af en times varighed. Her vil redskabet kort blive introduceret og der vil være mulighed for at stille spørgsmål. Hvis der er behov og interesse i dagtilbuddene, vil webinarret blive fortsat blive tilbudt en gang kvartalet hele 2024.

Der vil komme en lille nyhed i Børn og Unge-nyt medio december.

Implementeringsplanen er blevet kvalificeret af de dagtilbud – både dagtilbudsledere, pædagogiske ledere og medarbejdere - som har indgået i pilotafprøvning.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

Aarhus kommunes nuværende kontrakt med Rambøll og indkøb af fagsystemet Hjernen & Hjertet, der bl.a. indeholder modulerne *Sprogvurdering 3-6 samt Dialog/Samspil* udløber pr. 15. november 2023.

En kontraktforlængelse eller en ny kontrakt med Rambøll vil betyde, at beløbet vil overstige tærskelværdien for udbudsgrænsen, hvorfor kontrakten vil være udbudspligtig.

5. oktober 2023
Side 9 af 9

PUF har løbende været i dialog med Rambøll, som i forbindelse med kontraktophøret har oplyst, at Hjernen & Hjertet er et af de fagsystemer, der tildeles på SKI's nye rammeaftale for *02.19 Fagsystemer*. Rammeaftalen forventes at træde i kraft den 4. oktober 2023.

Et indkøb af fagsystemet Hjernen & Hjertet på en SKI-rammeaftale betyder, at de udbudspligtige regler, der gælder for offentlige indkøb i hele EU er løftet samtidig med, at SKI varetager driften og kontraktstyringen af aftalen i hele dens levetid, som typisk er fire år. Rammeaftalen vil derudover angive på hvilke betingelser, og til hvilken pris varen indkøbes. Det betyder, at priserne på de moduler, som Aarhus Kommune anvender jf. nuværende kontrakt, kan ændre sig.

Omkostningerne til ovennævnte indkøbte moduler i Hjernen & Hjertet afholdes inden for den nuværende pulje til formålet i PUF. Hvis den nye rammeaftale medfører prisændringer med betydning for et indkøb af modulet *Rambøll Samspil*, og samarbejdet med Rambøll i øvrigt, vil dette blive indstillet til chefgruppen i en anden sammenhæng.

5. Videre proces og kommunikation

På baggrund af beslutning på rådmandsmøde den 10. oktober iværksættes implementeringsplanen som beskrevet ovenfor.

Bilag:

Bilag 1: Screen-prints fra Rambøll Samspil

Bilag 2: Dagsorden til samtale med forældre

H&H Samspil

H&H Samspil har til formål at styrke refleksionen over sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og barnets udbytte, samt at understøtte samarbejdet mellem det pædagogiske personale og forældrene om barnets trivsel, læring udvikling og dannelse.

Vurderingen indeholder ni spørgsmål omhandlede de samspil og relationer som barnet indgår i samt 18 spørgsmål vedrørende de seks læreplanstemaer.

Observationsbaseret

Udfyldelsen af skemaet skal ske på baggrund af en drøftelse dig og dine kollegaer imellem. En drøftelse der bygger på de observationer, I hver især har gjort jer af barnet i dagtilbuddets læringsmiljø. Er der spørgsmål, hvor I er i tvivl eller har forskellige oplevelser, anbefales det, at I foretager yderligere observation og færdiggør vurderingen på et senere tidspunkt.

Svarskala

Du bedes vurdere i hvilken grad du oplever, at barnets handlinger i læringsmiljøet stemmer overens med udsagnene ud fra følgende skala:

- I meget høj grad** ...betyder at barnets handlen i meget høj grad stemmer overens med beskrivelsen
- I høj grad** ...betyder at barnets handlen i høj grad stemmer overens med beskrivelsen
- I nogen grad** ...betyder at barnets handlen i nogen grad stemmer overens med beskrivelsen
- I mindre grad** ...betyder at barnets handlen i mindre grad stemmer overens med beskrivelsen
- Slet ikke** ...betyder at barnets handlen slet ikke stemmer overens med beskrivelsen

Refleksion omkring læringsmiljø

Vi anbefaler, at du undervejs nedskriver dine refleksioner over mulige ændringer i læringsmiljøet.

Start besvarelse

Samspil og relationer

Det første tema omhandler barnets tilknytning og relationer til voksne og børn i dagtilbuddet.

1. Barnet tør udforske omgivelserne og søger bekræftelse hos en tryk voksen i tvivlsituationer [Se eksempler](#)

I meget høj grad I høj grad I nogen grad I mindre grad Slet ikke

2. Barnet søger trøst og hjælp hos en tryk voksen, når det har behov for det [Se eksempler](#)

I meget høj grad I høj grad I nogen grad I mindre grad Slet ikke

3. Barnet bruger en voksen/de voksne til at dele oplevelser og indtryk i hverdagen [Se eksempler](#)

I meget høj grad I høj grad I nogen grad I mindre grad Slet ikke

Barn-barn relationer

4. Hvilke børn er barnet særlig tryk ved/optaget af?

Indtast navne

5. Hvilke potentielle gode legerelationer er der pt. i børnegruppen?

Indtast navne

Barnet i forskellige kontekster i

6. Barnet viser interesse for og deltager alderssvarende i børneinitieret leg

I meget høj grad I høj grad I nogen grad I mindre grad Slet ikke

7. Barnet er interesseret i og deltager alderssvarende i vokseninitierede aktiviteter

I meget høj grad I høj grad I nogen grad I mindre grad Slet ikke

8. Barnet er interesseret i og deltager alderssvarende i dagtilbuddets rutinesituationer

I meget høj grad I høj grad I nogen grad I mindre grad Slet ikke

9. Hvad er barnet særlig optaget af og hvilke lege/aktiviteter søger barnet i særlig høj grad?

Læringsmiljø

Har du refleksioner over mulige ændringer i læringsmiljøet, kommentér her

Kommentarer knytter sig til vurderingen og indgår i rapportering.

Næste tema →

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling handler om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse. Du kan læse mere om læreplanstemaet her: [Alsidig personlig udvikling \(emu.dk\)](#)

I hvilken grad oplever du, at barnets handlinger i læringsmiljøet stemmer overens med følgende udsagn:

Livsduelighed

10. Barnet udforsker forskellige sociale positioner i de legerelationer barnet indgår i

I meget høj grad

I høj grad

I nogen grad

I mindre grad

Slet ikke

Engagement og deltagelseskompetence

11. Barnet udviser engagement og kan fordybe sig i leg og aktiviteter

I meget høj grad

I høj grad

I nogen grad

I mindre grad

Slet ikke

Gåpåmod

12. Barnet håndterer nye udfordringer og oplevelser hensigtsmæssigt uden at miste gåpåmodet

I meget høj grad

I høj grad

I nogen grad

I mindre grad

Slet ikke

Læringsmiljø

Har du refleksioner over mulige ændringer i læringsmiljøet, kommentér her

Kommentarer knytter sig til vurderingen og indgår i rapportering.

← Forrige tema

Næste tema →

Social udvikling

Børns sociale udvikling foregår gennem deltagelse i sociale fællesskaber. Her kan børnene opleve at høre til, lære om sociale handlemuligheder, gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed. Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer. Du kan læse mere om læreplanstemaet her: [Social udvikling \(emu.dk\)](#)

I hvilken grad oplever du, at barnets handlinger i læringsmiljøet stemmer overens med følgende udsagn:

Deltagelse og medindflydelse

13. Barnet indgår i sociale fællesskaber, hvor barnet bidrager relevant og alderssvarende til fælles lege, aktiviteter og samvær

I meget høj grad I høj grad I nogen grad I mindre grad Slet ikke

Empati

14. Barnet udviser forståelse for andre børns følelser og handlinger

I meget høj grad I høj grad I nogen grad I mindre grad Slet ikke

Legens betydning for social læring

15. Barnet indgår i legefællesskaber, hvori det øver sig i turtagning og at indgå kompromisser

I meget høj grad I høj grad I nogen grad I mindre grad Slet ikke

Læringsmiljø

Har du refleksioner over mulige ændringer i læringsmiljøet, kommentér her

Kommentarer knytter sig til vurderingen og indgår i rapportering.

[← Forrige tema](#)

[Næste tema →](#)

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Du kan læse mere om læreplanstemaet her:

[Kommunikation og sprog \(emu.dk\)](#)

I hvilken grad oplever du, at barnets handlinger i læringsmiljøet stemmer overens med følgende udsagn:

Interaktioner

16. Barnet kommunikerer og søger fælles opmærksomhed om et fælles tredje

I meget høj grad

I høj grad

I nogen grad

I mindre grad

Slet ikke

Sproglige rollemodeller/positioner

17. Barnet indgår i dialoger, hvor der skiftes mellem tale- og lytteposition (turtagning)

I meget høj grad

I høj grad

I nogen grad

I mindre grad

Slet ikke

Fællesskaber

18. Barnet er interesseret i og deltager i sprogligt/kommunikativt samspil fx i leg med andre børn

I meget høj grad

I høj grad

I nogen grad

I mindre grad

Slet ikke

Læringsmiljø

Har du refleksioner over mulige ændringer i læringsmiljøet, kommentér her

Kommentarer knytter sig til vurderingen og indgår i rapportering.

[← Forrige tema](#)

[Næste tema →](#)

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem både ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden samt følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen. Du kan læse mere om læreplanstemaet her: [Krop, sanser og bevægelse \(emu.dk\)](#)

I hvilken grad oplever du, at barnets handlinger i læringsmiljøet stemmer overens med følgende udsagn:

Krop

19. Barnet udforsker kroppens bevægelsesmuligheder og danner kropslige erfaringer

 I meget høj grad I høj grad I nogen grad I mindre grad Slet ikke

Sanser

20. Barnet kan sortere i sine sanseindtryk og udviser tryghed ved kroppens reaktioner og signaler?

 I meget høj grad I høj grad I nogen grad I mindre grad Slet ikke

Bevægelse

21. Barnet udviser bevægelsesglæde såvel alene som sammen med andre

 I meget høj grad I høj grad I nogen grad I mindre grad Slet ikke

Læringsmiljø

Har du refleksioner over mulige ændringer i læringsmiljøet, kommentér her

Kommentarer knytter sig til vurderingen og indgår i rapportering.

← Forrige tema

Næste tema →

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension. Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også et grundlag for at arbejde med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur. Du kan læse mere om læreplanstemaet her: [Natur, udeliv og science \(emu.dk\)](#)

I hvilken grad oplever du, at barnets handlinger i læringsmiljøet stemmer overens med følgende udsagn:

Natur

22. Barnet viser interesse og nysgerrighed for naturfænomener, såsom planter, dyr, vejr og årstider

I meget høj grad

I høj grad

I nogen grad

I mindre grad

Slet ikke

Udeliv

23. Barnet har lyst til at være udendørs og udforske udelivets legemuligheder.

I meget høj grad

I høj grad

I nogen grad

I mindre grad

Slet ikke

Science

24. Barnet er nysgerrig på og har alderssvarende forståelse for størrelser, ligheder, antal, rum mm. [Se eksempler](#)

I meget høj grad

I høj grad

I nogen grad

I mindre grad

Slet ikke

Læringsmiljø

Har du refleksioner over mulige ændringer i læringsmiljøet, kommentér her

Kommentarer knytter sig til vurderingen og indgår i rapportering.

← Forrige tema

Næste tema →

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden. Du kan læse mere om læreplanstemaet her: [Kultur, æstetik og fællesskab \(emu.dk\)](#)

I hvilken grad oplever du, at barnets handlinger i læringsmiljøet stemmer overens med følgende udsagn:

Kulturelt indtryk

25. Barnet udviser interesse for at opleve og bearbejde æstetiske indtryk såsom film, maleri, musik, sang og litteratur

I meget høj grad I høj grad I nogen grad I mindre grad Slet ikke

Kulturelt udtryk

26. Barnet udviser interesse og nysgerrighed for selv at skabe og eksperimentere – også i leg

I meget høj grad I høj grad I nogen grad I mindre grad Slet ikke

Kultur og fællesskab

27. Barnet bidrager aktivt i beslutningsprocesser ud fra sit erfaringsniveau og formåen [Se eksempler](#)

I meget høj grad I høj grad I nogen grad I mindre grad Slet ikke

Læringsmiljø

Har du refleksioner over mulige ændringer i læringsmiljøet, kommentér her

Kommentarer knytter sig til vurderingen og indgår i rapportering.

[← Forrige tema](#)

[Næste →](#)

Sammen om dit barns udvikling

*Vi vil gerne invitere jer til en dialog om jeres barns
trivsel og udvikling her i dagtilbuddet.*

På mødet skal vi tale om, hvordan I oplever jeres barns hverdag, og vi vil fortælle, hvordan vi oplever jeres barn her hos os. På den måde kan vi lære hinanden bedre at kende, så vi på bedste vis kan samarbejde om jeres barns trivsel og udvikling og støtte det bedst muligt.

Sådan kan I forberede jer til samtalen

Det er en god ide, at I, forældre eller primære omsorgspersoner til barnet, snakker sammen, inden vi mødes i dagtilbuddet. På den måde får vi så mange perspektiver på barnet som muligt. I kan forberede jer med afsæt i de punkter, vi drøfter til samtalen.

Sådan forbereder vi os til samtalen:

Vi forbereder samtalen ved at undersøge jeres barns udvikling her i dagtilbuddet inden for 6 temaer, som vi skal arbejde med i relation til alle børn. De 6 temaer er: "*Alsidig personlig udvikling*", "*Social udvikling*", "*Kommunikation og sprog*", "*Krop, sanser og bevægelse*", "*natur, udeliv og science*" og "*Kultur, æstetik og fællesskab*."

Til samtalen mødes vores perspektiver på jeres barns trivsel og udvikling for at styrke vores samarbejde om jeres barns trivsel og udvikling.

Vi har afsat: _____ min til samtalen.

Punkter vi drøfter

Pædagogen rammesætter mødet og fortæller, hvad der skal ske

Generel trivsel

- Hvordan går det med barnet i dagtilbuddet og generelt?

Dagtilbuddet

- Sådan oplever vi jeres barn i dagtilbuddet.
- Sådan støtter vi jeres barn i dagtilbuddet.

I hjemmet

- Hvordan er hverdagen hjemme hos jer?
- Hvad er jeres barn optaget af og/eller i gang med at lære?

Aflevering og afhentning: *(Dette kan tages ud hvis det ikke er relevant for det pågældende barn)*

- Hvordan oplever I, at jeres barn trives i dagtilbuddet?
- Hvordan foregår en god aflevering for jer og jeres barn?
- Hvordan kan vi sammen gøre hente/bringesituationerne bedst for jeres barn?

Overgang til skole: *(dette tema kan tages ud, hvis det ikke er relevant for det pågældende barn)*

- *Hvilke tanker gør I jer om skolestart?*
- *Er der noget, vi skal være særligt opmærksomme på i den kommende tid?*

Relationer til voksne og børn

- Hvilke voksne er jeres barn særligt glad og tryk ved?
- Hvilke børn er jeres barn særligt glad og tryk ved?

Andet I ønsker at tale om

- Evt. sprog, venskaber, andet?

Aftaler om vores samarbejde fremadrettet

- Hvordan samarbejder vi bedst om jeres barn?
- Har I nogle særlige ønsker?
- Konkrete aftaler?

**Punkt 4: Forberedelse til byrådsmødet den 11. oktober
2023**

Punkt 5: Evt.